

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น จังหวัดเพชรบูรณ์ การศึกษาประกอบด้วย 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น

ระยะที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น

ระยะที่ 1 การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 1,066 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คน โดยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรทุกโรงเรียนโดยคิดสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และมีเกณฑ์คัดออกคือ ไม่สามารถอ่าน เขียนภาษาไทยได้และไม่เต็มใจเข้าร่วมโครงการ

ตาราง 1 แสดงสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เพชรพิทยาคม	431	117
วิทยานุกุลนารี	471	128
เทศบาล 3	164	45
รวม	1,066	290

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ข้อมูลในแบบบันทึกประกอบด้วย อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ศาสนา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะครอบครัว ข้อมูลด้านแหล่งความรู้เรื่องเพศ และการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งแบบประเมินนี้ผู้ปกครองเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดี
2. ด้านการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา
3. ด้านการสื่อสารเรื่องเพศ

ความหมายของแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้
มากที่สุด คือ 5 คะแนน หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากที่สุด
มาก คือ 4 คะแนน หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมาก
ปานกลาง คือ 3 คะแนน หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศปานกลาง
น้อย คือ 2 คะแนน หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย
น้อยที่สุด คือ 1 คะแนน หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อยที่สุด

ระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นใช้วิธีแบ่งระดับคะแนนของ ประคอง กรรณสูต (ประคอง กรรณสูต, 2538, หน้า 117) ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึง มีบทบาทในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อยที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบเนื้อหา รูปแบบ และความถูกต้องของแบบประเมินและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยผ่านการประเมินความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

การหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบความตรงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง 0.9014

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

- 4.1 ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรัตนนคร
- 4.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย และแบบสอบถาม ในการขออนุญาตเข้าทำการวิจัยถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรพิทยาคม โรงเรียนวิทยานุกูลนารี และโรงเรียนเทศบาล 3 (ชาญวิทยา)
- 4.3 ประสานงานกับผู้อำนวยการและงานฝ่ายแนะแนวการศึกษาในสถาบันการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนเพชรพิทยาคม โรงเรียนวิทยานุกูลนารี และโรงเรียนเทศบาล 3 (ชาญวิทยา)
- 4.4 ผู้วิจัยนัดพบกลุ่มแจกซอง ซึ่งภายในซองประกอบด้วย คำชี้แจงเพื่ออธิบายในการทำวิจัยครั้งนี้แก่ผู้ปกครองของนักเรียนและแบบฟอร์มยินยอมอนุญาตให้ทำการศึกษา และเก็บคืนในวันถัดมา
- 4.5 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกให้นักเรียนที่ผู้ปกครองเป็นกลุ่มตัวอย่าง นำกลับไปให้ผู้ปกครองตอบที่บ้าน แล้วนำมาส่งที่ครูประจำชั้นในวันรุ่งขึ้น
- 4.6 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากครูประจำชั้นครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 286 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.6
- 4.7 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

5.2 วิเคราะห์บทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นโดยใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 สร้างแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ระยะนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สร้างแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น ด้วยวิธีการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยดำเนินการดังนี้

1. เลือกบทบาทของผู้ปกครองทั้งด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดี การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา และด้านการสื่อสารเรื่องเพศ
2. ทบทวนเอกสารเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูบุตรระยะวัยรุ่น บทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ทฤษฎีปัญญาทางสังคมของ Albert Bandura และทฤษฎีระบบเพศของ Abrason
3. สร้างแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น โดยมุ่งเน้นพัฒนาประเด็นที่ผู้ปกครองต้องพัฒนาซึ่งประกอบด้วย 3 แผนงาน คือ 1) แผนพัฒนาบทบาทด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดี 2) แผนพัฒนาบทบาทด้านการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา 3) แผนพัฒนาบทบาทด้านการสื่อสารเรื่องเพศ

ขั้นที่ 2 ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ทำแนวทางฉบับร่างไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วปรับแก้ไข
2. ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญ 20 คน (รายชื่อในภาคผนวก) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และชี้แจงรายละเอียดของร่างแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญคือ ผู้ปกครอง 10 คน ผู้บริหารโรงเรียน 2 คน ครูผู้สอน 4 คน สูตินรีแพทย์ 1 คน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน และเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ 3 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญเต็มใจและยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นตามที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นในแต่ละขั้นตอน จนสิ้นสุดโครงการ

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามรอบที่ 1 เกี่ยวกับแผนการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองทั้ง 3 บทบาทให้ผู้เชี่ยวชาญทุกคนด้วยตนเอง โดยให้เวลาผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแผนงานเป็นเวลา 1 สัปดาห์ แล้วผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ซึ่งถามถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแผนการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองที่จะดำเนินการโดยพยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน และเติมข้อความในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเพิ่มเติม ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น คือผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 80 มีความเห็นว่าเหมาะสม

1. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ และประมวลความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วปรับแก้ไขเนื้อหาในข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสมไม่ถึงร้อยละ 80

2. นำแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น ในข้อ 3 ไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 2 โดยให้เวลาผู้เชี่ยวชาญพิจารณา 2 วัน แล้วผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ในรอบนี้ผู้วิจัยแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1 ที่สอดคล้องกันในแต่ละข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาทบทวนความคิดเห็นของตนเองอีกครั้งหนึ่ง

3. รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยกระทำเช่นเดียวกับรอบที่ 1 การส่งแบบสอบถามจะสิ้นสุดลงเมื่อผู้วิจัยได้คำตอบว่า ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 80 มีความเห็นว่าแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น ที่สร้างขึ้นทุกข้อคำถามมีความเหมาะสม

4. สร้างแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้ปกครองในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งประกอบด้วย 3 แผนงาน คือ 1) แผนพัฒนาบทบาทด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดี 2) แผนพัฒนาบทบาทด้านการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา 3) แผนพัฒนาบทบาทด้านการสื่อสารเรื่องเพศ